

Ευρωπαϊοί πρεσβευτές δημιουργικότητας και καινοτομίας

Μανιφέστο

Ο κόσμος κινείται σε νέους ρυθμούς. Για να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή αυτού του νέου κόσμου, η Ευρώπη πρέπει να γίνει πιο δημιουργική και καινοτόμος. Δημιουργικότητα σημαίνει να επινοεί κανείς κάτι που δεν υπήρχε πριν και να αναζητεί νέες λύσεις και μορφές. Καινοτομία σημαίνει την εισαγωγή αλλαγών στην κοινωνία και την οικονομία. Οι δραστηριότητες σχεδιασμού μετατρέπουν τις ιδέες σε αξίες και συνδέουν τη δημιουργικότητα με την καινοτομία.

Η Ευρώπη, για να προχωρήσει, χρειάζεται αύξηση των επενδύσεων – ιδιωτικών και δημόσιων – στη γνώση. Για την επίτευξη προόδου με σύνεση, πρέπει να υπάρχει σεβασμός της ιστορίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η νέα γνώση βασίζεται στην ιστορική γνώση και οι περισσότερες καινοτομίες είναι νέοι συνδυασμοί ήδη υφιστάμενων επιτευγμάτων. Ο πολιτισμός, με το σεβασμό προς την ατομική και συλλογική μνήμη, είναι σημαντικός για τη διατήρηση της αίσθησης προσανατολισμού στο σημερινό πλαίσιο συνεχών αλλαγών.

Η δημιουργικότητα αποτελεί θεμελιώδη διάσταση της ανθρώπινης δραστηριότητας. Αναπτύσσεται όπου υπάρχει διάλογος ανάμεσα σε πολιτισμούς, σε ένα ελεύθερο, ανοιχτό και πολύμορφο περιβάλλον με κοινωνική ισότητα και ισότητα μεταξύ των φύλων. Απαιτεί σεβασμό και νομική προστασία των αποτελεσμάτων της δημιουργικής και πνευματικής εργασίας. Η δημιουργικότητα βρίσκεται στον πυρήνα του πολιτισμού, του σχεδιασμού και της καινοτομίας και καθένας έχει το δικαίωμα να αξιοποιήσει το δημιουργικό του ταλέντο. Το μέλλον της Ευρώπης εξαρτάται από τη φαντασία και τη δημιουργικότητα των πολιτών της.

Η οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική κρίση μας προκαλεί να βρούμε νέους τρόπους σκέψης και δράσης. Η δημιουργικότητα και η καινοτομία μπορούν να οδηγήσουν την κοινωνία στην ευημερία, όμως η κοινωνία πρέπει να αναλάβει την ευθύνη για τον τρόπο αξιοποίησής τους. Σήμερα, πρέπει να αξιοποιηθούν υπέρ μιας δίκαιης και «πράσινης» κοινωνίας, που θα βασίζεται στον διαπολιτισμικό διάλογο και θα σέβεται τη φύση και την υγεία και ευημερία των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο.

Για τη δημιουργία μιας πιο δημιουργικής και καινοτομικής Ευρώπης, ανοιχτής στον υπόλοιπο κόσμο και με σεβασμό των ανθρώπινων αξιών, παρουσιάζουμε το ακόλουθο μανιφέστο, στο οποίο προσδιορίζονται οι προτεραιότητες και οι συστάσεις μας για δράση. Υπάρχει άμεση ανάγκη για αλλαγή και νέα πρωτοβουλία. Η Ευρώπη και τα κράτη μέλη της πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στη δημιουργικότητα και την καινοτομία, έτσι ώστε να βρουν μια διέξοδο από τη σημερινή στάσιμη κατάσταση.

Μανιφέστο

1. Υποστήριξη της δημιουργικότητας σε μια διαδικασία **διά βίου μάθησης**, με το συνδυασμό θεωρίας και πράξης.
2. Να καταστούν **τα σχολεία και τα πανεπιστήμια** τόποι όπου οι σπουδαστές και οι εκπαιδευτικοί θα συμμετέχουν στη δημιουργική σκέψη και την πρακτική εκμάθηση.
3. Μετατροπή των **θέσεων εργασίας** σε τόπους μάθησης.
4. Προώθηση ενός ισχυρού, ανεξάρτητου και πολύμορφου **πολιτιστικού τομέα** που να μπορεί να στηρίζει τον διαπολιτισμικό διάλογο.
5. Προώθηση της **επιστημονικής έρευνας** για την κατανόηση του κόσμου, τη βελτίωση της ζωής των ανθρώπων και την ενθάρρυνση της καινοτομίας.
6. Προώθηση των διεργασιών **σχεδιασμού**, της σκέψης και των μέσων, της κατανόησης των αναγκών, των συναισθημάτων, των προσδοκιών και των ικανοτήτων των χρηστών.
7. Υποστήριξη της **επιχειρηματικής καινοτομίας**, που συμβάλλει στην ευημερία και τη βιωσιμότητα.

Άξονες δράσης

Οι ακόλουθοι άξονες δράσης απαιτούν μια νέα αντίληψη της δημόσιας πολιτικής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να συμμετάσχουν στην αλλαγή, από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους και τα κινήματα της βάσης. Χρειάζονται κοινά οράματα και πρωτοβουλίες που να τέμνουν παραδοσιακούς τομείς της πολιτικής, έτσι ώστε να αντιμετωπιστούν τα σημερινά ελλείμματα όσον αφορά την οικολογική, κοινωνική και πολιτιστική πολιτική, την ασφάλεια και τη δημοκρατία. Η εστίαση στη δημιουργικότητα και την καινοτομία είναι σημαντική για να ανοίξει ο διάλογος πέρα από ιστορικές πολιτικές διαφορές.

Δράση 1: Επένδυση στη γνώση

Για να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης χρειάζονται νέες δημοσιονομικές αρχές που να δίνουν άμεση προτεραιότητα σε επενδύσεις στο ανθρώπινο δυναμικό και στη γνώση. Βραχυπρόθεσμα, οι άνεργοι πρέπει να αποκτήσουν τη δυνατότητα αναβάθμισης των δεξιοτήτων τους. Οι επιχειρήσεις, οι εργατικές ενώσεις και οι κυβερνήσεις πρέπει να συνεργαστούν για την οργάνωση της αναβάθμισης των δεξιοτήτων των εργαζομένων, μέσω δημόσιας και ιδιωτικής χρηματοδότησης. Η κλίμακα και το πεδίο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων πρέπει να επεκταθούν, πρέπει να υπάρξει εστίαση σε επενδύσεις στην έρευνα και τη γνώση καθώς και σύνδεση με τη δημιουργία θεσμικών πλαισίων που υποστηρίζουν τη μάθηση κατά τον επαγγελματικό βίο.

Δράση 2: Επαναπροσδιορισμός της εκπαίδευσης

Πρέπει να επαναπροσδιοριστεί ο ρόλος των σχολείων και των πανεπιστημίων, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς και τους σπουδαστές, έτσι ώστε η εκπαίδευση να προετοιμάζει τους πολίτες για την κοινωνία της μάθησης. Πρέπει να υπάρξει εκ νέου κατάρτιση των εκπαιδευτικών και συμμετοχή των γονέων, ώστε να μπορούν να συμβάλλουν σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα που θα αναπτύσσει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις νοοτροπίες που απαιτούνται για το διαπολιτισμικό διάλογο, την κριτική σκέψη, την επίλυση προβλημάτων και την ανάπτυξη δημιουργικών σχεδίων. Πρέπει να δοθεί έμφαση στο σχεδιασμό της εκπαίδευσης σε διάφορα επίπεδα. Πρέπει να αναπτυχθούν σημαντικές πανευρωπαϊκές προσπάθειες έρευνας και ανάπτυξης στην εκπαίδευση για τη βελτίωση της ποιότητας και της δημιουργικότητας σε όλα τα επίπεδα.

Δράση 3: Ανταμοιβή της πρωτοβουλίας

Τα άτομα που αναλαμβάνουν νέες πρωτοβουλίες στις επιχειρήσεις, στο δημόσιο τομέα και στην κοινωνία των πολιτών πρέπει να ανταμείβονται. Οι κοινωνικές πολιτικές μπορούν να συμβάλλουν στην καινοτομία, αναλαμβάνοντας από κοινού κινδύνους με τους πολίτες που εμπλέκονται σε αλλαγές. Οι καλλιτέχνες, οι σχεδιαστές, οι επιστήμονες και οι επιχειρηματίες που συμβάλλουν με νέες ιδέες πρέπει να ανταμείβονται. Τα βραβεία αριστείας πρέπει να συνδέονται με τη νομική προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και να δημιουργούν μια ισορροπία ανάμεσα στη δίκαιη ανταμοιβή και στην προώθηση της ανταλλαγής γνώσης.

Δράση 4: Πολιτιστική στήριξη

Η ανάπτυξη ικανότητας στον πολιτιστικό τομέα πρέπει να υποστηριχτεί μέσω εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων και μηχανισμών, έτσι ώστε να διατηρηθεί η πολιτισμική πολυμορφία, η ανεξαρτησία και ο διαπολιτισμικός διάλογος. Πρέπει να υποστηριχτεί ο κλάδος της δημιουργίας, με τη δημιουργία νέων γεφυρών ανάμεσα στην τέχνη, τη φιλοσοφία, την επιστήμη και τις επιχειρήσεις. Η ανάπτυξη και η χρήση νέων Μέσων πρέπει να τονωθεί με την αύξηση της ποιότητας του περιεχομένου. Πρέπει να αναπτυχθούν νέα οικονομικά μοντέλα για τη χρηματοδότηση ελεύθερων, ποικιλόμορφων, ανεξάρτητων και υψηλής ποιότητας ψηφιακών μέσων ενημέρωσης.

Δράση 5: Προώθηση της καινοτομίας

Πρέπει να υπάρξει μια πιο φιλόδοξη και ευρύτερης βάσης πολιτική καινοτομίας. Η αύξηση των επενδύσεων στην επιστήμη, την τεχνολογία και το σχεδιασμό πρέπει να συνδυάζεται με προσπάθειες για την αύξηση της ζήτησης γνώσης. Πρέπει να ενθαρρύνονται για την αύξηση της διαφορετικότητας των εργαζομένων όσον αφορά το φύλο, την εκπαίδευση και την εθνικότητα. Οι εταιρείες πρέπει να ενθαρρύνονται να προβαίνουν στο συνδυασμό της επιστημονικής γνώσης με τη γνώση που βασίζεται στην εμπειρία. Η εκπαίδευση των μηχανικών, των ανώτερων διοικητικών υπαλλήλων και των σχεδιαστών πρέπει να συνδυάζει τη θεωρία με την πρακτική εμπειρία. Η πολιτική καινοτομίας αλλά και η πολιτική για την αγορά εργασίας και την εκπαίδευση πρέπει να αποσκοπούν στην κινητοποίηση των χρηστών και των εργαζομένων στις διεργασίες της αλλαγής. Η ανάπτυξη και η υλοποίηση εκτενών πολιτικών στρατηγικών για την καινοτομία πρέπει να αποτελεί κύρια μέριμνα των πολιτικών ηγετών.

Δράση 6: Σκέψη σε παγκόσμιο πλαίσιο

Η Ευρώπη πρέπει να βρίσκεται παγκοσμίως στην πρώτη γραμμή όσον αφορά την επιστήμη τον πολιτισμό και την ανταγωνιστικότητα. Η συνεργασία εντός της Ευρώπης, στις επιστήμες, την τεχνολογία, την εκπαίδευση, το σχεδιασμό και τον πολιτισμό πρέπει να διευρυνθεί περισσότερο και να συμπεριλάβει τον υπόλοιπο κόσμο. Μια ανταγωνιστική Ευρώπη πρέπει να αναπτύσσει τη συνεργασία τόσο με τις ισχυρές νεοαναδυόμενες οικονομίες όσο και με τις φτωχές χώρες που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη υποστήριξης. Η προώθηση της καινοτομίας στις φτωχές χώρες αποτελεί ηθική υποχρέωση και μειώνει τη μεταναστευτική πίεση. Η Ευρώπη πρέπει να συμβάλλει στη θέσπιση δίκαιων κανόνων όσον αφορά την προστασία και την ανταλλαγή γνώσης σε παγκόσμιο επίπεδο.

Δράση 7: Πράσινη οικονομία

Η Ευρώπη πρέπει να κινητοποιήσει τη δημιουργικότητα και την καινοτομία για ώστε να μεταβληθεί σε μια κοινωνία με χαμηλή εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα. Ένα βασικό στοιχείο είναι η οικολογική καινοτομία και η θέσπιση μιας «νέας τεχνοοικονομικής πορείας», η οποία θα ξεκινά από λύσεις στο τελικό στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας, θα περνά από την ανάπτυξη «καθαρών» τεχνολογιών και θα καταλήγει σε καινοτόμα συστήματα που θα μεταβάλλουν ριζικά την παραγωγή, τη διανομή και την κατανάλωση. Οι επενδύσεις πρέπει να συνδυάζονται με νέους θεσμούς, κανονισμούς και συνήθειες. Η

δημιουργικότητα είναι το βασικό εργαλείο για την εξεύρεση λύσεων που συνδυάζουν τη βιωσιμότητα με την ευημερία.

Οι εξέχουσες προσωπικότητες που απαριθμούνται παρακάτω συμφώνησαν να γίνουν οι πρεσβευτές για το ευρωπαϊκό έτος δημιουργικότητας και καινοτομίας 2009. Ορισμένοι συναντήθηκαν αρκετές φορές στη διάρκεια του έτους και συνέταξαν το παρόν μανιφέστο για μια περισσότερο δημιουργική και καινοτομική Ευρώπη.

Ferran Adrià Acosta

Σεφ δημιουργικής κουζίνας

Esko Tapani Aho

Εκτελεστικός αντιπρόεδρος, Nokia

Karlheinz Brandenburg

Καθηγητής, ερευνητής της τεχνολογίας πληροφόρησης και επικοινωνίας

Jean-Philippe Courtois

Πρόεδρος, Microsoft International

Edward de Bono

Συγγραφέας και διεθνής ομιλητής για θέματα δημιουργικότητας και πλάγιας σκέψης

Anne Teresa de Keersmaeker

Χορογράφος

Creativity
and Innovation
European Year 2009

Ján Ďurovčík

Χορογράφος

Richard Florida

Συγγραφέας, καθηγητής, οικονομολόγος

Jack Martin Händler

Διευθυντής ορχήστρας

Antonín Holý

Καθηγητής, χημικός

Remment Lucas Koolhaas

Καθηγητής, αρχιτέκτονας, πολεοδόμος

Damini Kumar

Σχεδιάστρια και εφευρέτης

Dominique Langevin

Καθηγήτρια, φυσικός

Imagine. Create. Innovate.
<http://create2009.europa.eu>

Creativity
and Innovation
European Year 2009

Rita Levi-Montalcini

Καθηγήτρια, κάτοχος βραβείου Νόμπελ, νευρολόγος

Áron Losonczy

Αρχιτέκτονας και εφευρέτης

Bengt-Åke Lundvall

Καθηγητής, ερευνητής σε θέματα καινοτομίας

Javier Mariscal

Σχεδιαστής

Radu Mihăileanu

Σκηνοθέτης κινηματογράφου

Leonel Moura

Conceptual artist

Blanka Říhová

Καθηγήτρια, μικροβιολόγος

Imagine. Create. Innovate.
<http://create2009.europa.eu>

Ken Robinson

Καθηγητής, συγγραφέας για θέματα δημιουργικότητας και καινοτομίας

Ernő Rubik

Καθηγητής, αρχιτέκτονας, σχεδιαστής

Jordi Savall i Bernadet

Μουσικός, καθηγητής

Erik Spiekermann

Καθηγητής, τυπογραφικός σχεδιαστής

Philippe Starck

Δημιουργός, καλλιτεχνικός διευθυντής, σχεδιαστής

Christine van Broeckhoven

Καθηγήτρια μοριακής νευρολογίας

Harriet Wallberg-Henriksson

Καθηγήτρια, πρόεδρος του Karolinska Institutet